

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

beslutninger kan træffes ved en nærmere foreskrevet kvalificeret majoritet.

Til fremme af den gradvise økonomiske sammenslutning indeholder Romtraktaten en række vigtige bestemmelser om andre økonomiske og sociale forhold. I løbet af overgangsperioden er det hensigten, at hindringerne for kapitalens og arbejdskraftens bevægelser gradvis skal fjernes, og der foreskrives et nærmere samarbejde i spørgsmål om konjunkturpolitik, valutapolitik, handelspolitik og socialpolitik. Med henblik på at lette de omstillinger, som gennemførelsen af det fælles marked vil gøre nødvendige, og for at fremme den industrielle udvikling i de økonomisk tilbagestående områder — især i Sydeuropa og i franske besiddelser i Afrika — skal der oprettes en lang række fælles fonds, hvortil medlemslandene skal betale ret store kontante beløb.

Det er et særkende for de seks landes økonomiske fællesskab, at man overdrager ret vidtgående beføjelser til fællesskabets organer eller institutioner. I spidsen står et ministerråd. Dette ministerråd bistås af en fælles organisation, en europæisk kommission, som altså er en slags administrativt og planlæggende organ med en ret uafhængig stilling. Endvidere oprettes et fælles parlament; der oprettes en rådgivende økonomisk og social komité og endelig en fælles domstol. De fælles organer vil i et vist omfang kunne træffe flertalsafgørelser, til dels endog afgørelser med direkte virkning over for de enkelte statsborgere i de seks medlemslande.

Gengivet på denne summariske måde kan historien om de seks landes traktats tilblivelse lyde langt mere enkel og ligetil, end den har været. Forud for traktatens underskrivelse i marts i fjor er gået en lang periode af vanskelige, til tider dramatiske, forhandlinger med alvorlige kriser og med skiftende udsigter.

Det er en lignende tilblivelsesproces, frihandelsområdet nu befinder sig i. Der har allerede været vanskelige og krisefyldte situationer omkring frihandelsområdet — jeg er overbevist om, at der vil komme flere måske endnu vanskeligere — og ingen tør i dag sige noget sikkert om et positivt resultat.

Indtil oktober måned i fjor var forhandlingerne om frihandelsområdet præget af det oprindelige engelske forslag om, at det kun skulle være et frihandelsområde for industrivarer, hvorimod landbrugsvarer skulle udelukkes. Dette ville på forhånd gøre frihandelsområdeforslaget uforeneligt med danske interesser. Den vanskelighed, vi her stod over for, blev for så vidt overvundet i oktober, som England erklærede sig villig til at tage landbrugsvarerne med i en særlig traktat, et spørgsmål, jeg skal vende tilbage til.

Dermed var der skabt mulighed for, at frihandelsområdeforhandlingerne kunne gå videre, og i OEECs ministerråd besluttede man derefter, at de videre forhandlinger skulle finde sted i en særlig komité, hvor hver af de 17 forhandlende lande skulle have en repræsentant. Denne komité skulle ledes af den britiske minister for frihandelsområdet, mr. Maudling.

Komiteen tog ret omgående fat på sit arbejde og har holdt hyppige møder, mindst to gange om måneden, og begyndte med at gå hele problemkomplekset igennem, det ene problem efter det andet, med det formål at foretage en første sortering, så man fik udskilt for sig de problemer, der på forhånd var principiel enighed om, og til rest fik de problemer, der fortsat var meningsforskelle om, og fik de enkelte landes stilling til disse problemer præciseret. En række af problemerne kunne straks henvises til mindre arbejdsgrupper. Efter denne indledende gennemgang kunne man så gå i gang med de egentlige realitetsdrøftelser.

Som allerede nævnt var det på baggrund af den i Europa voksende landbrugsprotektionisme og dens uheldige virkninger for dansk landbrug og for dansk økonomi helt uacceptabelt, når man i begyndelsen fra engelsk side stillede forslag om et frihandelsområde i Europa, der var begrænset til industrisektoren. Det ville betyde, at lande som Danmark skulle afskaffe told og importregulering for hele industrisektoren og på den måde give de andre landes industriproduktion fri adgang til det danske marked, uden at der til gengæld blev åbnet nye muligheder for det danske hovedeksport-erhverv, for de danske landbrugsvarer.

Hertil kommer, som jeg nævnte, at landbruget og fiskeriet er inddraget i det økono-